

C62 – WEL6

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

17 november 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het beleid inzake kinderopvang	1
Met redenen omklede moties	10

Voorzitter: de heer Luc Martens

Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het beleid inzake kinderopvang

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de voorzitter, het mag gezegd worden dat het kinderopvangbeleid van deze en van de vorige Vlaamse Regering niet steeds slecht heeft gefunctioneerd. Wat kinderopvang betreft, scoort Vlaanderen beter dan de richtlijn van de Europese Raad van Barcelona voorschrijft. Volgens de Europese Raad van Barcelona moet tegen 2010 minstens 33 percent opvang worden aangeboden voor kinderen jonger dan drie jaar en minstens 90 percent opvang voor kinderen tussen drie jaar en de verplichte schoolleeftijd.

We weten echter allemaal dat de vraag naar kinderopvang in al zijn vormen blijft stijgen. Dit is vooral aan de hoge activiteitsgraad van vrouwen te wijten. Tijdens de Europese Raad van Barcelona is tevens besloten dat de kinderopvang niet enkel een economische, maar ook een sociale en een pedagogische functie moet vervullen. Dit betekent dat in nog meer plaatsen moet worden voorzien.

In Vlaanderen wordt de 33-percentnorm op veel plaatsen al gehaald. Ik heb getracht een volledig beeld van de situatie te krijgen. Ik weet niet of alle cijfers beschikbaar zijn. Ondanks mijn opzoekingen, ben ik er niet in geslaagd om alle gegevens te verzamelen. Ik hoop dat de minister deze informatie eens kan doorsturen.

De kinderopvang kampt alleszins met een behoorlijk tekort. Het Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota Welzijn maken gewag van de realisatie van 5000 bijkomende plaatsen. Eind oktober 2005 heeft de minister aangekondigd dat er in de loop van de komende twee jaar 3000 plaatsen bij zullen komen. Dit is een groei van 3 percent. Ik wil er evenwel op wijzen dat het aantal geboortes in 2004 4 percent hoger lag dan in 2003. Dit staat los van het reeds bestaande tekort aan opvangplaatsen. Op korte termijn moeten

we hier alvast rekening mee houden. Ik heb tevens gelezen dat de minister een extra budget van 6,6 miljoen euro heeft uitgetrokken. De oprichting van een aantal centra voor kinderopvang moet tot een registratie van het totale aanbod leiden. Deze registratie moet ouders in staat stellen om op een gemakkelijkere manier de voor hen meest geschikte opvang te kiezen.

Dit zijn natuurlijk mooie voornemens. Ik vrees echter dat verschillende praktische bezwaren deze positieve maatregelen zullen hypothekeren.

Het wordt om diverse redenen steeds moeilijker om onthaalouders te vinden. De werkdruk is zeer groot en wordt in bepaalde gevallen zelfs onhoudbaar. Het nieuwe sociaal statuut van de onthaalouders biedt hun meer bescherming, maar levert ook een hogere administratieve druk en verplichtingen op. Het HIVA heeft de werkdruk onderzocht en een aantal aanbevelingen geformuleerd. Ik zal hier straks nog op terugkomen.

De zelfstandige kinderopvang moet eveneens worden versterkt. Deze sector biedt momenteel al veel opvangplaatsen aan. Er worden veel initiatieven opgestart. Helaas haken veel mensen al snel weer af. Om ervoor te zorgen dat de startende initiatieven blijven en dat het aanbod kan worden gecontinueerd, moet deze sector worden versterkt op alle mogelijke terreinen waar de overheid kan optreden. Ik denk onder meer aan stimuli inzake de fiscaliteit en de sociale zekerheid. Bepaalde financiële stimuli kunnen de kwaliteit van deze opvangplaatsen ondersteunen. De starters moeten beter worden begeleid.

De uitbreiding van het bestaande aanbod vergt gelijktijdige maatregelen om de werkdruk te verminderen. Niet enkel de onthaalouders klagen over de werkdruk. De diensten voor opvanggezinnen lijden onder de zware administratieve druk. Het onderzoeksrapport van het HIVA bevestigt deze stelling. De minister zou op dit vlak een aantal maatregelen moeten nemen.

De minister wil tevens voorzien in 100 plaatsen voor de flexibele opvang van kinderen van wie de ouders met moeilijke arbeidsomstandigheden worden gecon-

fronteerd. Het gaat hier in eerste instantie natuurlijk om mensen met moeilijke werkuren. In het Vlaamse regeerakkoord en in de beleidsnota van de minister staat uitdrukkelijk dat de flexibele en occasionele opvang ook buiten de collectieve voorzieningen moet worden uitgebouwd.

Ik heb beloofd dat ik in het kader van deze interpellatie niet op het gebruik van de dienstencheques zou ingaan. Dit aspect van de problematiek is naar aanleiding van een actuele vraag van mevrouw Van der Borgh al uitgebreid aan bod gekomen. Toch wil ik even opmerken dat het gebruik van dienstencheques zowel in het Vlaamse regeerakkoord als in uw beleidsnota wordt beklemtoond, maar dat u dit vandaag hebt verlaten. Uw motivering terzake kennen we.

Hoe positief de door u aangekondigde maatregelen ook zijn, toch wordt iets te licht heen gegaan over de verscheidene praktische bezwaren die ik daarnet aanhaalde. Op welke wijze gaat deze door u aangekondigde uitbreiding met 3000 plaatsen gebeuren?

Welke initiatieven worden hierbij gegarandeerd om voldoende plaatsen bij te creëren voor kinderen tot drie jaar, maar ook voor kinderen tussen drie en zes jaar, namelijk de leeftijd waarop ze verplicht zijn naar school te gaan? Tot hoeveel bijkomende jobs binnen de kinderopvang zal deze investering leiden? Uw verklaringen terzake zijn vrij onduidelijk. Welke initiatieven gaat u nemen om ook de sector van de zelfstandige kinderopvang te versterken?

Belangrijk is ook dat deze uitbreiding territoriaal goed zou worden gespreid. Dan bedoel ik niet dat er een gelijk percentage naar de diverse regio's moet gaan, maar wel dat dit goed moet worden gespreid naargelang de behoeften. U kondigde aan dat grote steden bijzondere aandacht zullen krijgen. Hoe zult u dit doen?

In het Vlaamse regeerakkoord is uitdrukkelijk sprake van 5000 bijkomende plaatsen. Een deel daarvan is reeds gerealiseerd, maar eigenlijk is dat het gevolg van een beslissing van de vorige regering. Ik ben er steeds van uitgegaan dat u het had over 5000 plaatsen boven op wat reeds was aangekondigd en beslist. Met de thans aangekondigde maatregelen wordt dat cijfer van 5000 extra plaatsen niet gehaald. Wat gaat u doen om dit toch te waarborgen? Daartoe is het uitwerken van een strategisch plan inzake kinderopvang absoluut noodzakelijk en zeer dringend. U hebt

in het begin van 2005 een dergelijk plan aangekondigd. Hoe staat het daarmee? Hebt u al initiatieven genomen om dit op korte termijn uit te werken?

Ik wees al op het belang van de flexibele en occasionele kinderopvang, die dringend moet worden verbeterd en uitgebreid. Uit onderzoek is gebleken dat er een behoefte is aan deze vorm van kinderopvang. U hebt dat trouwens bevestigd. Ook is gebleken dat ouders op een verantwoordelijke wijze hiervan gebruik maken. Dat is belangrijk. Welke initiatieven hebt u genomen om, naast het bestaande basisaanbod, de flexibele en occasionele opvang meer structureel te organiseren en uit te bouwen?

U hebt een initiatief aangekondigd voor de oprichting van centra voor kinderopvang. Wat zal de opdracht van deze centra zijn? Op welke wijze zal dit worden georganiseerd? Gaat het om een proefproject, of hebt u reeds maatregelen genomen om dit structureel en definitief te gaan organiseren?

Ik wees al op de zeer grote druk die rust op zowel de onthaalouders als de diensten, als gevolg van diverse omstandigheden. Wat gaat u doen om de professionaliteit in de kinderopvang te versterken? Gaat u ook maatregelen nemen om de werkdruk te verlichten? Ik heb al verwezen naar de zeer nuttige en positieve HIVA-aanbevelingen op dit vlak. Hoe staat het daar met de uitvoering? Welke beleidsinitiatieven hebt u genomen om hieraan tegemoet te komen?

Het stroomlijnen van het regelgevende kader lijkt me ook heel belangrijk. Dit zal de administratieve druk verlichten. Besteedt u hieraan aandacht? Op welke wijze bent u van plan ook bij de diensten voor opvanggezinnen de werkdruk te doen afnemen?

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mevrouw de minister, ik wil me aansluiten bij de interpellatie van mevrouw Dillen. Ze heeft al heel wat vragen gesteld, die ik niet ga herhalen.

Het zal echter niemand verbazen dat ik wil ingaan op één element van de interpellatie, namelijk het gebruik van dienstencheques bij de kinderopvang. Wij willen precies wél hierop ingaan omdat we uit uw antwoord vorige week op de actuele vraag van mevrouw Van der Borgh hadden begrepen dat u op 8 november samen met minister Van Brempt zou bijeenkomen.

Ik heb echter begrepen dat u op 8 november in het buitenland verbleef. Hoe is dit dan verder verlopen? Wat is er op die datum gebeurd? Komt er een actieplan? We kunnen daar elke week naar blijven vragen, maar eigenlijk zouden we een timing terzake willen krijgen. Als die er niet is, zouden we zelf toch wel een timing naar voren willen brengen.

Er is een decreet terzake. Er was ook geld voor de uitvoering. Dat geld is er vandaag niet meer, daar dit is opgegaan in een grotere pot. Er zal dus opnieuw in middelen moeten worden voorzien. Hebt u er al een zicht op hoe dat zal gebeuren?

In de Septemberverklaring is ervoor gekozen aan u en minister Van Brempt te vragen een actieplan op te stellen. Hoe meer we echter kijken naar de uitvoering inzake de dienstencheques, hoe meer we ervan overtuigd zijn dat het hier niet alleen gaat over Welzijn en Sociale Economie, maar ook over Werk en Economie. Het is ook niet toevallig dat het initiatief terzake tijdens de vorige zittingsperiode uit die hoek is gekomen. Het is niet toevallig dat die middelen op de begroting voor Werk stonden. Er wordt dus wel een actieplan aangekondigd vanuit Welzijn en Sociale Economie, maar voor ons moet dit ook nog steeds worden bekeken vanuit de invalshoeken van Werk en Economie.

Voor ons staat het buiten kijf dat deze dienstencheques er moeten komen. Dit is bepaald in het regeerakkoord. Er is ook een decreet goedgekeurd, met een democratische meerderheid, dat bepaalt dat die cheques er moeten komen. Het is dus ongehoord dat er daarmee zolang wordt getalmd. We menen dat de nood terzake bijzonder groot is. Nu hoor ik vaak dat dit te duur zou zijn. Minister Vandembroucke komt vaak aanzetten met de opmerking dat poetsen individueel gebeurt, maar dat kinderen opvangen collectief moet gebeuren. Nochtans kunnen kinderen niet altijd collectief worden opgevangen. We zijn voorstanders van de collectieve opvang van kinderen tot drie jaar in de dagopvang en van kinderen in de buitenschoolse opvang, maar toch blijven er heel duidelijk noden bestaan in de kinderopvang waarvoor de collectieve oplossing niet mogelijk is. Mensen zijn best in staat die noden zelf te detecteren en heel verantwoordelijk om te gaan met de wijze waarop ze willen dat aan die noden wordt tegemoetgekomen. Het enige wat we daarvoor moeten doen, is hun het instrument van de dienstencheques geven. Wanneer het gaat over bijzonder vroege of late tijdstippen, dan brengt men kinderen niet naar een col-

lectieve opvang. Dat zou zelfs bijna onverantwoord zijn. We willen dus geen systeem van kindercampen of een systeem waarbij kinderen 's morgens om vijf uur collectief worden opgevangen. Ze moeten individueel worden opgevangen.

Ik denk aan de problemen van mensen met een eigen zaak. Een kapster die 's zaterdags moet werken, zal niet veel kinderdagverblijven vinden waar ze haar kind collectief kan laten opvangen. Misschien zullen er in de toekomst wel systemen voor komen, maar wij menen dat het gebruik van dienstencheques moet worden toegelaten wanneer het gaat over flexibele en occasionele opvang en opvang voor zieke kinderen. De dienstencheques zijn een heel goed instrument voor de creatie van jobs. Mensen weten ook heel duidelijk wat ze daarmee willen doen. Voor ons moet het regeerakkoord op dit punt dus worden uitgevoerd, net als het decreet. We willen weten hoe daarvan verder werk zal worden gemaakt.

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Ik wil even ingaan op het element van een strategisch plan inzake de kinderopvang. Het is immers belangrijk dat een dergelijk plan er komt. We hebben al heel wat informatie gekregen over de centra voor kinderopvang. Dat gebeurde weliswaar buiten het parlement, namelijk via heel wat tijdschriften, het welzijnstijdschrift inbegrepen. Voor mij is het echter eveneens belangrijk dat er een visie komt op kinderopvang in de toekomst, los van organisatorische structuren. Dan gaat het ook over kwaliteit, betaalbaarheid, nieuwe kansen inzake opleiding en tewerkstelling, en infrastructuur. We kennen bijvoorbeeld de infrastructuurproblemen van de IBO's. We moeten terzake een plan hebben dat het louter organisatorische aspect van die centra overstijgt en waarin we bekijken waar we moeten ingrijpen met betrekking tot het VIPA en bekijken hoe we de normen kunnen aanpassen, opdat er in de scholen flexibeler zou kunnen worden gewerkt.

Ook werd beloofd dat een deel van het plan specifiek gewijd zou zijn aan Brussel. Dat interesseert me natuurlijk in het bijzonder. Komt dat strategisch plan er dus?

Ik vind dat de discussie over de dienstencheques vaak op een wat verkeerde wijze wordt gevoerd. We willen voorzien in flexibele opvang voor ouders die kampen met dergelijke problemen. Voor mij is het vinden van de oplossing belangrijker dan het daar-

toe te gebruiken instrument. Maar welk instrument we ook gebruiken, de systemen van sociale tarifiering die vandaag bestaan in de structuren van de erkende kinderopvang zijn erg belangrijk. Voor de poetsvrouw die hier om vijf uur 's ochtends de bureaus komt schoonmaken en dat 's avonds opnieuw moet doen, bieden de dienstencheques geen oplossing. Dat systeem is immers niet betaalbaar. Zolang we die betaalbaarheid niet kunnen garanderen, is het systeem niet optimaal.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, ik wil beginnen met een terloopse opmerking. Ik weet niet of ik dezelfde versie heb gekregen als de andere leden, maar in het persbericht over die 6,6 miljoen euro voor 3000 bijkomende plaatsen in de kinderopvang dat ik op mijn computer heb gekregen, waren ook de tekstcorrecties te lezen. In de rechterkolom waren alle geschrapte tekstdelen en de aanvullingen te bekijken. Soms is het interessant zo een aantal dingen te weten te komen. Ik zal dit niet voorlezen. Ik wil dit ook niet misbruiken.

Ik wil ingaan op een bepaald facet. In deze commissie, maar ook in alle andere commissies van het Vlaams Parlement, zijn er de voorbije weken vragen geweest over de armoedeproblematiek. Ik wil de relatie tussen kinderopvang en armoede dus even onder de aandacht brengen. Vandaag wordt er daar niets uitdrukkelijks over gezegd. Toch pleit ik ervoor dat met dat specifieke onderwerp rekening wordt gehouden bij het realiseren van opvangplaatsen. In de loop van dit jaar hebben de gezinnen die in armoede leven aan de raad van bestuur van Kind en Gezin een nota met voorstellen bezorgd. Daar ik die sector wat volg, ken ik die nota.

Ze verwijst onder meer naar het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Daarin staat het principe dat de ouders de eerste verantwoordelijken zijn inzake de opvoeding van hun kinderen, maar dat ook de ruime familiale gemeenschap hierbij betrokken is. Dit geldt des te meer voor kinderen uit gezinnen in armoede. In de praktijk vallen zij echter meestal uit de boot. Wat mevrouw Roex hier net zei over dienstencheques en de mogelijkheden in het licht van het inkomen, geldt hier des te meer, zelfs bij reguliere voorzieningen in de kinderopvang, zelfs met sociale bijdragen en correcties.

We mogen daar ook niet te ver in gaan. We moeten vermijden dat het recht op kinderopvang een plicht

zou worden. Ouders hebben hun verantwoordelijkheid, die ze niet mogen afwentelen. Ouders moeten een bijdrage leveren. Er bestaat echter een grote nood aan kinderopvang, waardoor het risico op verdringing van mensen met de laagste inkomens en vaak ook de grootste zorgen voor opvangdiensten en kinderdagverblijven, erg groot is.

Mevrouw de minister, zullen er in 2006 en 2007 ook bijkomende plaatsen in de kinderopvang worden gereserveerd voor de opvang van kinderen uit gezinnen in armoede? Op welke wijze zou dit kunnen worden gerealiseerd bij het regelen en toekennen van die plaatsen? Is er ook binnen de kinderopvang ruimte voor bijkomende ervaringsdeskundigen inzake armoede, zodat ook die brug wordt gemaakt? Worden er door de raad van bestuur van Kind en Gezin terzake maatregelen voorgesteld? Dit hangt ook enigszins samen met de werkdruk binnen de diensten voor de opvanggezinnen, die een weerslag heeft op de doelgroepen die worden bereikt door die opvanggezinnen en dus leidt tot verdringingseffecten.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer de voorzitter, de wegen van het parlement zijn ondoorgrondelijk. Ik heb het persbericht van de minister via Mediargus geraadpleegd. Helaas stond die informatie waarover de heer Caron het had er niet bij. Toen ik het bericht kreeg dat er wegens de begrotingsbesprekingen geen vragen om uitleg meer zouden kunnen worden gesteld, had ik besloten mijn vraag om uitleg terzake dan maar om te vormen tot een schriftelijke vraag. Ik ben veel te braaf, want nu blijkt dit toch een interpellatie waard te zijn. Ik ben daar blij om. Ik zal dus een aantal vragen die ik schriftelijk had gesteld, al bij deze interpellatie stellen. Dan moet ik niet zo lang op een antwoord wachten. Het antwoord op een schriftelijke vraag komt er immers pas na een aantal weken.

Mevrouw de minister, u zegt 3000 plaatsen te zullen realiseren met 6,6 miljoen euro. Er zijn echter verschillen in de kostprijs naargelang het gaat over een plaats in een kinderdagverblijf, een erkende onthaalouder, een mini-crèche of een IBO. Ik zou graag weten wat u precies met die 6,6 miljoen euro gaat doen om die 3000 plaatsen te scheppen. Hoeveel plaatsen zullen erbij komen in de erkende kinderdagverblijven, bij de erkende diensten voor onthaalouders, bij de zelfstandige onthaalouders, in de mini-crèches en in de buitenschoolse opvang? Het

resultaat van dit rekensommetje moet natuurlijk in praktijk kunnen worden gebracht.

Wat erkende onthaalouders betreft, staat Vlaanderen sterk. Op 1 april 2003 is voor deze groep een nieuw statuut ingevoerd. Heeft de minister al een zicht op het duurzame effect van dit statuut? Kan de minister nu al inschatten of het aantal kandidaat-onthaalouders zal blijven stijgen? Indien dit niet het geval is, heeft het statuut niet het vooropgestelde effect.

De jaarlijkse subsidies per plaats voor de mini-crèches worden van 400 euro naar 500 euro opgetrokken. Is deze verhoging op onderzoek gebaseerd? Zal de verhoging tot 500 euro de situatie voor de mini-crèches leefbaarder maken?

Zoals de heer Caron al heeft vermeld, zijn de vraagprijzen van de mini-crèches niet aan het inkomen van de ouders gerelateerd. Ik heb vernomen dat de economische leefbaarheid van de mini-crèches problematisch is. Heeft de minister een zicht op de bestaande prijssetting? Een stijging van de prijzen van de mini-crèches zou alvast bepaalde repercussies hebben. Het is immers de bedoeling de kinderopvang toegankelijker te maken voor mensen met een lager inkomen.

De diensten voor onthaalouders zijn overbelast. Volgens de beleidsnota heeft de minister op basis van de studie van het HIVA al een aantal maatregelen genomen. Deze maatregelen worden echter niet gespecificeerd. (*Opmerkingen van minister Inge Vervotte*)

Ik denk niet dat vorming de werkdruk zal verlagen.

Wat de dienstencheques betreft, sluit ik me aan bij mevrouw Ceysens. Ik blijf echter een koele minnaar van het gebruik van dienstencheques voor kinderopvang. Die cheques zijn vrij duur. Voor mensen die veel opvang nodig hebben en geen goede baan hebben, zijn ze zelfs onbetaalbaar. Een alleenstaande moeder met twee kinderen die in een supermarkt late shifts heeft, kan haar nood aan opvang niet met dienstencheques lenigen. Ik heb echter nog een belangrijker bezwaar bij het gebruik van dienstencheques. Wie zijn huis door een aan een interimkantoor verbonden laaggeschoolde laat schoonmaken en vervolgens vaststelt dat er nog veel stof ligt, kan zich ergeren. Uiteindelijk gaat het echter enkel om wat stof. Wie vaststelt dat zo iemand zijn kind niet goed opvangt, zit met een groter probleem. Ten gevolge van mijn bekommernis om de kwaliteit van de opvang, blijf

ik bijgevolg een koele minnaar van het gebruik van dienstencheques.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, het grootste deel van mijn vragen is eigenlijk al gesteld. Ik wil hier gewoon nog een opmerking over de flexibele opvang maken. Wie denkt dat er momenteel geen flexibele opvangmogelijkheden zijn, heeft een verkeerde voorstelling van de zaken. Ik heb vorige week een crèche bezocht waar kinderen van 6.30 uur 's ochtends tot 20 uur 's avonds worden opgevangen. Mij lijkt dit een ruim aanbod. Gelukkig zitten de meeste kindjes daar niet van 's morgens vroeg tot 's avonds laat.

Ik ben het eens met mevrouw Roex. Hoewel we naar uitbreiding moeten streven, mogen we ons niet op de gebruikte middelen blindstaren. De dienstencheques blijven een dure formule. We moeten eens nagaan hoe we het best in flexibele opvang kunnen voorzien.

Mevrouw de minister, ik heb ook nog een louter informatieve vraag. Hoeveel plaatsen zijn er in de loop van de huidige legislatuur eigenlijk al bij gekomen?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst even toelichten hoe we die bijkomende plaatsen zullen realiseren. Om in de nodige flexibiliteit te voorzien, hebben we voor de periode 2006-2007 gekozen. Aangezien we tot op grote hoogte afhankelijk van de initiatiefnemers zijn, is deze marge noodzakelijk. Zoals iedereen weet, tracht ik steeds enige voorzichtigheid aan de dag te leggen.

In eerste instantie zal de uitbreiding in de erkende, gesubsidieerde sector plaatsvinden. Het gaat hier om de kinderdagverblijven, om de diensten voor opvanggezinnen en om de initiatieven buitenschoolse kinderopvang. Daarnaast willen we ook voor een uitbreiding in de zelfstandige sector zorgen.

Kind en Gezin is decretaal bevoegd voor de toekenning van de plaatsen. De minister legt enkel beleidsaccenten. Vervolgens moet de raad van bestuur van Kind en Gezin bepalen op welke manier de plaatsen kunnen worden toegekend.

De beleidsaccenten die ik naar voren heb geschoven, bestaan eruit dat de verdeling volgens mij over de

dagopvang, de buitenschoolse kinderopvang en de flexibele opvang moet gebeuren. Ik heb tevens specifieke aandacht voor de grote steden gevraagd. In die steden zitten we met een aantal problemen. Ik vind dan ook dat die plaatsen op korte termijn moeten worden gecreëerd.

Eind november 2005 zal de raad van bestuur van Kind en Gezin zich over mijn beleidsaccenten buigen en een aantal voorstellen uitwerken. Ik heb Kind en Gezin de opdracht gegeven om in 2005 een nieuwe wittevlekkenmethode uit te werken. De vorige wittevlekkenmethode moest op basis van een aantal opmerkingen worden bijgesteld. De nieuwe wittevlekkenmethode maakt het mogelijk om op basis van objectieve criteria een prioriteitenlijst van gemeenten te maken. In die gemeenten moeten er met betrekking tot de verhouding tussen vraag en aanbod prioritair een aantal initiatieven worden genomen. De wittevlekkenmethode zal tijdens de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur van Kind en Gezin worden voorgesteld. Op basis van objectieve criteria zal een plan voor het uitbreidingsbeleid worden uitgewerkt.

Met betrekking tot de plaatsen in de zelfstandige sector kan de overheid natuurlijk veel minder sturend optreden. De initiatiefnemers moeten zich zelf aanmelden. Aangezien we voldoende initiatieven willen ondersteunen, hebben we besloten om de tegemoetkoming van 399 euro naar 500 euro op te trekken. Deze verhoging is niet op wetenschappelijk onderzoek gebaseerd. We weten dat de diensten een financiële stimulans kunnen gebruiken. We willen de sector versterken en initiatieven verder aanwakkeren. Tegelijkertijd hebben we een partnerschap met de overkoepelende vereniging van de zelfstandige sector ontwikkeld. Het is de bedoeling starters beter te begeleiden. Op die manier zullen we er hopelijk in slagen meer initiatieven tot stand te brengen.

Over hoeveel jobs het uiteindelijk gaat, valt moeilijk in te schatten. Er is immers een verschil tussen de uitbreiding van een bestaand initiatief en het starten van een nieuw initiatief. Indien we ons op de parameters van het VIA-akkoord baseren, zou de realisatie van 3000 opvangplaatsen ongeveer 250 jobs creëren. Gezien het verschil dat ik daarnet heb aangehaald, wil ik deze cijfers evenwel met enige voorzichtigheid hanteren.

Er is me daarnet ook gevraagd of ik afstap van het voornemen om 5000 plaatsen te creëren. Mij lijkt het belangrijk aan te geven hoe we die plaatsen in de

loop van de legislatuur vorm zullen geven. Om die reden heb ik cijfers voor de periode 2006-2007 vooropgesteld. De Vlaamse Regering heeft altijd uitdrukkelijk gesteld dat kinderopvang en de combinatie tussen arbeid en gezin prioritaire doelstellingen voor de realisatie van het activeringsbeleid vormen. Om die reden hebben we enkel het aantal plaatsen voor de periode 2006-2007 naar buiten gebracht. Het is uiteraard onze bedoeling hierin te blijven investeren.

Wat het strategisch plan kinderopvang betreft, willen we in de beheersovereenkomst met Kind en Gezin tot een finalisering komen. In het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid moeten we met Kind en Gezin een beheersovereenkomst afsluiten. Het strategisch plan kinderopvang moet in deze beheersovereenkomst vorm krijgen. De operationele doelstellingen van het strategisch plan kinderopvang zijn de drie functies die hier al zeer vaak aan bod zijn gekomen.

We willen natuurlijk elk kind een kwaliteitsvolle opvang garanderen. Dat is hier ook al vaak ter sprake gekomen. We hanteren allerlei normen met betrekking tot de veiligheid en de pedagogische omgeving. Het besef dat de samenwerking met de ouders en de grootouders belangrijk is, groeit steeds meer.

We streven naar meer samenwerking op lokaal en op regionaal niveau. Voor de centra voor kinderopvang is deze samenwerking van groot belang.

Het is noodzakelijk de regelgeving te stroomlijnen. Vlaanderen beschikt over veel kwaliteiten en er hebben zich in onze regio veel ontwikkelingen voorgedaan. Nu moeten we trachten door de bomen weer het bos te zien. We moeten de regelgeving vereenvoudigen.

We hebben nooit onder stoelen of banken gestoken dat we tot een schaalvergroting willen komen. Er is steeds meer jobdifferentiatie in de sector. De diensten voor kinderopvang krijgen steeds meer taken, onder meer met betrekking tot de statuten van de medewerkers, het personeelsbeleid, de logistieke ondersteuning, de pedagogische en veiligheidsnormen, enzovoort. Samenwerkingsverbanden op grotere schaal kunnen tot een kwaliteitsverbetering leiden. Zo moeten de managementtaken niet langer tijdens de pedagogische uren worden uitgevoerd. De centra voor kinderopvang moeten multifunctioneel werken en over een modulair aanbod beschikken. De toegankelijkheid en de transparantie voor de ouders staan hierbij centraal.

Eigenlijk willen we in de richting van een eenloket-functie groeien. Dit loket zal echter even virtueel als de loketten voor het lokaal sociaal beleid zijn. Een lokaal sociaal huis bestaat niet noodzakelijk uit mensen en diensten die zich allen in hetzelfde huis bevinden. Het gaat hier om een virtuele samenwerking. Het loket regelt de toegang tot een netwerk waarin mensen kunnen worden doorverwezen.

De juridische contouren van deze samenwerkingsverbanden zijn nog niet vastgelegd. We hebben een hele resem knelpunten opgesomd. Al die knelpunten moeten met Kind en Gezin worden besproken en zullen in de pilootprojecten verder worden aangepakt. Brussel, de grootstedelijke en de landelijke gebieden zullen in die pilootprojecten een rol spelen. Door alle knelpunten in de praktijk te integreren, zullen we een verfijnd kader kunnen uitbouwen.

Wat de flexibele opvang betreft, bestaat nog steeds een behoefte. Ik wil evenwel benadrukken dat vele diensten momenteel al moeite doen om flexibele antwoorden op de vraag naar occasionele opvang te geven. We moeten het reeds geleverde werk van al die mensen respecteren. We moeten flexibel op de vragen van de ouders trachten in te spelen.

Het is niet altijd even gemakkelijk flexibele occasionele opvang aan te bieden. De vraag naar flexibiliteit kan soms worden ingevuld. De diensten hebben het echter niet zo makkelijk om de behoefte aan tegelijkertijd flexibele en occasionele opvang op te lossen.

Ik zal straks nog even op de vragen in verband met het gebruik van dienstencheques terugkomen.

Er zijn twee manieren waarop we het professioneel werken in de kinderopvang kunnen versterken. We moeten ervoor zorgen dat begeleiders en onthaalouders competent zijn en ook goed worden gecoacht en ondersteund. We zijn volop bezig met die elders verworven competenties en die titels van beroepsbekwaamheden. We voorzien ook in opleidingstrajecten, zodat ook daar een positieve evolutie te merken is. Ik zal niet te veel ingaan op de vorming. De HIVA-studie waarnaar u verwees, formuleert inderdaad voorstellen op korte, middellange en lange termijn. De kortetermijnvoorstellen hebben we al gerealiseerd. We weten dat we nu moeten overgaan tot andere, structurele maatregelen. Het is onze bedoeling in 2006 700.000 euro vrij te maken om de draagkracht van deze diensten te versterken en zo eerste antwoorden te geven met betrekking tot de werklust

daar. We hebben aan de sector gevraagd voorstellen te formuleren. Tegen het einde van het jaar zullen we al wat meer weten over de vraag welke richting het uit moet en welke maatregelen we eerst zullen nemen om die draagkracht te vergroten.

Over de dienstencheques is er inderdaad overleg gepleegd tussen de beide kabinetten, die ons hebben vertegenwoordigd. Mevrouw Ceysens, ik ben het met u eens wanneer u stelt dat dienstencheques ook een aspect zijn van Economie en Werk. We moeten die cheques dan ook mee benaderen vanuit die invalshoek.

De vorige regering voorzag, als gevolg van de Ondernemingsconferentie, in een bedrag van 13,6 miljoen euro op een basisallocatie die onder de bevoegdheid van minister Van Brempt valt. Bij onze eerste besparingsronde in 2004 en 2005 maakte een bepaald deel van dat bedrag deel uit van dat pakket aan besparingen. Een ander deel is door minister Van Brempt aangewend voor andere initiatieven, als ik me niet vergis in de buurt- en nabijheidsdiensten. Het gaat alleszins over initiatieven in de sociale economie.

Mijn visie is altijd geweest dat we de flexibele en occasionele kinderopvang zo veel mogelijk moeten uitwerken binnen het kader van de bestaande voorzieningen. Er moet ook verder worden nagedacht over de vraag hoe die flexibele en occasionele kinderopvang verder gestalte kan krijgen in de sociale economie, vooral dan met de buurt- en nabijheidsdiensten. Het systeem van de dienstencheques kan voor mij daar bovenop komen, los van de buurt- en nabijheidsdiensten, wanneer de doelgroep zeer duidelijk wordt afgebakend volgens de noden. Zo staat het ook in het regeerakkoord. Ik zou terzake voorstellen kunnen formuleren wanneer het gaat over zieke kinderen en nachtopvang.

Het is de bedoeling dat we daarover een nota voorleggen aan de regering, die dan keuzes moet maken. De regering zal bekijken hoe we dat instrument van de dienstencheques verder moeten gebruiken binnen de kinderopvang en voor welke doelgroepen dat kan worden verwezenlijkt.

Daar het gaat over een decretale beslissing van Kind en Gezin, kan ik wat het aantal plaatsen voor 2006 betreft slechts een raming geven. Voor 2006 zouden er 750 plaatsen in de zelfstandige opvang komen, en 194 plaatsen in de kinderdagverblijven. Voor 2007 gaat het over 1000 plaatsen in de zelfstandige opvang,

305 plaatsen in de kinderdagverblijven, 187 plaatsen in de diensten voor opvanggezinnen, 500 plaatsen in de buitenschoolse opvang en 100 plaatsen in de flexibele opvang. Het grootste deel van dit opvangpakket is er voor de kinderen tot drie jaar. Een kleiner deel, namelijk 500 plaatsen, komt er in 2007 voor de 3- tot 12-jarigen.

Over armoede zal er een en ander terug te vinden zijn in het Vlaams actieplan. We werken daar natuurlijk ook samen met Sociale Economie, daar men er zeer interessante projecten heeft. Bij het opstellen van ons concept van de centra voor kinderopvang, hebben we rekening gehouden met de toegankelijkheid, meer specifiek voor armen, en met de bedenkingen vanwege gezinnen die in armoede leven. De centra in kwestie zullen namelijk aan een aantal criteria moeten voldoen. Het voorzien in een aanbod voor die specifieke doelgroepen, die specifieke noden hebben, is ook een criterium voor een centrum voor kinderopvang om een vergunning te krijgen.

We zijn via Kind en Gezin overgegaan tot de aanwerving van 33 ervaringsdeskundigen, weliswaar niet binnen de kinderopvang, maar wel op het vlak van preventieve gezinsondersteuning. Dat kunt u in de beleidsnota terugvinden. We hebben die keuze gemaakt, omdat we in de kinderopvang vooral werken met buurt- en nabijheidsdiensten en daar trouwens goede resultaten mee boeken.

Er werd gevraagd of een en ander een weerslag heeft gehad op het statuut van onthaalouder. Het aantal onthaalouders stijgt licht. Minder mensen haken af. We moeten echter voorzichtig zijn en dit blijven volgen.

Zoals u weet, is er een studie geweest over de leefbaarheid van mini-crèches, die echter geen precies cijfer geeft over de prijsstijging terzake. We hebben daar dus geen zicht op. De studie geeft er geen antwoord op.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw erg uitvoerig antwoord. U hebt zeker een antwoord gegeven op de door mij gestelde vragen. Ik heb nog een aantal bijkomende vragen. U hebt verwezen naar de nieuwe vlekkenmethode die Kind en Gezin heeft uitgewerkt. Is die al voorgesteld aan de raad van bestuur?

Minister Inge Vervotte: In november.

Mevrouw Marijke Dillen: U hebt verwezen naar de planning voor 2006 en 2007. De vraag blijft echter of die 5000 plaatsen gedurende de hele zittingsperiode zeker zullen worden gerealiseerd. Ik neem aan dat u niet precies weet wat tot op heden al is gerealiseerd. Ik neem u dat ook niet kwalijk. Maar misschien is het nuttig om dat even te bekijken naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen.

Ik vind het positief dat u werkt aan een iets meer gestroomlijnde regelgeving. Aan dat stroomlijnen is immers een grote behoefte. Ik maak op uit uw antwoord dat u de dienstencheques voor kinderopvang op zijn minst nog niet hebt begraven. Dat vind ik positief. De regering gaat terzake een nota opstellen, waarin keuzes worden gemaakt. Ik weet niet wanneer dat gaat gebeuren. Ik weet dat dienstencheques een duur instrument zijn, maar in een aantal gevallen kunnen ze zeer nuttig zijn. Ik blijf er dus voor pleiten. Ik weet dat een aantal leden en fracties wat argwaan hebben met betrekking tot de geleverde kwaliteit. Dat is zeer uitvoerig aan bod gekomen bij de bespreking tijdens de vorige zittingsperiode van de decreetstekst. Ik ben wat dat betreft positiever gestemd. Wie zich bereid toont kinderen op te vangen, heeft een hart voor kinderen. Wie dat niet heeft, heeft geen zin om de hele dag geconfronteerd te worden met het gehuil en de last van die kinderen.

Bovendien zijn er momenteel heel wat vormen van kinderopvang, ook binnen de flexibele kinderopvang, waar die kwaliteitsgarantie er al evenmin is. In hoeveel gevallen moeten gezinnen geen beroep doen op een 15- of 16-jarige voor de opvang van hun kinderen op tijdstippen dat er geen andere opvang beschikbaar is? Daar is er al evenmin een garantie dat alles volgens het boekje gebeurt.

Mevrouw de minister, u hebt opnieuw een strategisch plan aangekondigd, waarin een visie op de toekomst wordt ontwikkeld. U stelt dat dit samen met de beheersovereenkomst met Kind en Gezin zal worden besproken. Ik weet niet wanneer dit plaatsvindt, maar wanneer u alles wat u in dit dossier hebt aangekondigd daadwerkelijk binnen deze zittingsperiode wilt verwezenlijken, dan moeten die ruimere doelstellingen op vrij korte termijn gekend zijn, opdat er concreet aan kan worden gewerkt.

Ten slotte wil ik nog aankondigen een motie te zullen indienen.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Ik ben ook blij dat het woord ‘dienstencheque’ opnieuw wordt gebruikt. Ik had immers de indruk dat het in de Septemberverklaring niet meer expliciet kon worden gebruikt. Nu zullen we bekijken hoe dit wordt uitgevoerd. Het verheugt me ook dat het ook voor u niet alleen gaat over Welzijn en Sociale Economie, maar ook over Werk en Economie. U zegt dat u een nota zult voorleggen aan de regering. Ik had graag vernomen wanneer dit zal gebeuren. Het lijkt me niet goed dat we te snel de doelgroepen afbakenen. U beperkte het tot zieke kinderen en nachtopvang. Daarin kunnen we ons niet vinden.

Het probleem van de kwaliteit wordt eerlijk gezegd ook wel overdreven. Vandaag presteren drie ziekenfondsen per jaar terzake ongeveer 175.000 uren. Dan gaat het nog maar over drie ziekenfondsen. Toch verschijnen daarover geen grote verhalen in de media. Bovendien is er in de klassieke kinderopvang, die wél wordt gecontroleerd, af en toe ook wel een probleem. Ik vind het telkens vreselijk als er een dergelijk verhaal van kinderen waarmee een ongeluk gebeurt, opduikt. We moeten ernaar blijven streven dat dit nooit gebeurt, maar niemand zal er zijn hand voor in het vuur durven steken dat dit nooit meer zal gebeuren.

Er worden vandaag al erg veel uren gepresteerd op deze wijze. Dan gaat het over zieke kinderen. Daar wordt er volledig op die wijze gewerkt. Het is niet zo dat er wat zal worden geïmproviseerd met die dienstencheques. We hebben daar al jaren ervaring mee, en het gaat, getuige de prestaties van de ziekenfondsen, echt niet over iets marginaals. In alle systemen van kinderopvang, hoe goed men ze ook organiseert, blijven de ouders de grootste kwaliteitsbewaker. We moeten hun op elk ogenblik de boodschap geven dat ze bij de minste twijfel die ze hebben, hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Het beeld ophangen dat dit de deur openzet voor allerlei problemen is niet fair ten opzichte van de opvang die vandaag op die wijze wordt georganiseerd. Zelfs bij de andere opvangvormen gebeuren er af en toe ongelukken met kinderen. Hoe erg en dramatisch dit ook is, het is een realiteit.

Er wordt heel vaak gezegd dat dienstencheques te duur zijn. Soms worden zaken verward. Er wordt soms gesteld dat het te duur is voor de overheid. Wij blijven, met de cijfers van de heer Bonte in het achterhoofd, stellen dat dit voor de overheid nog steeds een instrument voor het creëren van jobs is. Jobs cre-

eren is nog altijd goedkoper dan werkloosheidsuitkeringen financieren. De stelling dat het systeem te duur is voor de overheid gaat mijns inziens niet op. Is het te duur voor de gebruiker? We willen onderzoeken of er iets kan gebeuren voor de mensen die het moeilijk hebben om 4,7 euro per uur te betalen. Het lijkt me echter niet correct om het systeem op de heling te plaatsen omdat sommigen het niet of nog niet kunnen betalen. Als we dat principe zouden toepassen, dan moeten we veel dienstverlening afschaffen.

Het systeem is goed, want het zorgt voor de creatie van jobs. Zo zorgen hardwerkende mensen mee voor het betaalbaar houden van de sociale zekerheid. Men kan hun niet zeggen dat ze maar moeten wachten tot iedereen het kan betalen. Dat kan niet. We mogen gerust de hardwerkende Vlaming iets gunnen. *(Opmerkingen van mevrouw Elke Roex en de heer Bart Caron)*

Die hardwerkende mensen betalen mee voor de sociale zekerheid van mensen die het wat moeilijker hebben. We mogen ze niet laten wachten tot de anderen mee kunnen.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: De minister heeft de cijfers snel voorgelezen. Als ik ze allemaal in rekening breng, dan meen ik te hebben begrepen dat ze vooral op de privé-sector rekent. Dat is zeker het geval als het gaat over de creatie van opvangplaatsen voor 0- tot 3-jarigen.

Minister Inge Vervotte: In 2006 gaat het over 750 plaatsen, in 2007 over 1000.

Mevrouw Mieke Vogels: Dat is veel, en u hebt geen enkele waarborg dat dit ook effectief zal gebeuren. Als u op de privé-sector rekent, dan is het logisch dat u rekening houdt met de resultaten van de doorlichting van de mini-crèches over hun bedrijfszekerheid. De minister zegt zelf dat het optrekken van het subsidiebedrag van 400 tot 500 euro er in dat verband niet toe doet. Ik heb dus de indruk dat uw plan een onzekere basis heeft. Het is misschien op drijfzand gebouwd. Ik hoop dat u het kunt realiseren, maar ik betwijfel dat.

Voortgaand op wat de heer Caron zegt, kom ik terug op uw uitspraak dat u iets wilt doen voor de grote steden en de kansarmen. Tezelfdertijd rekent u vooral op de mini-crèches waarvan u zegt dat u

niet weet hoeveel ze aanrekenen voor hun diensten. Welk instrument hebt u dan in handen om ervoor te zorgen dat kinderopvang voor kansarmen toegankelijker wordt? Die 176 plaatsen in de kinderdagverblijven zijn een zwak instrument om dat te sturen. Ik heb de indruk dat er in dat plan dus nog veel onzekerheden zitten. Het zou goed zijn als de raad van bestuur van Kind en Gezin dat plan zou toetsen op zijn haalbaarheid en eventueel bijstellingen zou kunnen voorstellen. Mijns inziens moet er in extra plaatsen in de gesubsidieerde sector worden voorzien.

Mevrouw Dillen stelt dat iemand die ervoor kiest om kinderen op te vangen dat ook goed en graag zal doen. Dat is niet zo zeker. De dienstencheques zijn een instrument om laaggeschoolde werklozen te activeren. OCMW's zeggen voortdurend tegen mensen om naar interimbureaus te stappen en in een dienstenchequesysteem aan de slag te gaan. De mensen die dat doen, doen dat niet omdat ze dat graag doen. Ze doen dat omdat ze in die richting worden geduwd. Als ze dat niet doen, kunnen ze hun uitkering verliezen. We hebben dus niet de garantie dat die mensen dat met hart en ziel doen. We moeten ons daar goed bewust van zijn en dat in het oog houden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik zal met een boutade afronden. Aandacht opbrengen voor mensen in armoede gaat ook over hun integratie. De dienstencheques dienen om mensen in precaire situaties te activeren en aan werk te helpen. Ik zou ze eerlijk gezegd ook liever in andere jobs bezig zien. Ik zou daarom blij zijn dat de minister aandacht wil opbrengen voor de mensen die morgen hard willen werken. Die mensen hebben recht op een reguliere baan, zoals mensen in het algemeen recht hebben op een reguliere kinderopvang.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Men mag het niet zo zwart-wit stellen als mevrouw Vogels hier doet. Er zijn verpleegkundigen die met hart en ziel werken, terwijl anderen dat tegen hun zin doen. De werkgever moet terzake zijn verantwoordelijkheid opnemen. Hij of zij moet dat opvolgen, vorming geven en mensen aanzetten tot ander gedrag. Desnoods moeten de onverbeterlijken eruit. In elk geval moet worden

opgemerkt dat men bijna overal het dienstenchequesysteem positief evalueert. Zowel de mensen die van het systeem gebruik maken als de werknemers doen dat.

Zo titelt een krantenkop: 'Familiehulp op zoek naar personeel, dienstencheque groot succes'. De mensen die met dienstencheques werken, zijn gemotiveerd. Zij die niet gemotiveerd zijn maar door omstandigheden worden gedwongen, gaan er op termijn toch uit. Als de gebruikers klachten hebben, is men als werkgever verplicht om daar gevolg aan te geven.

De heer Luc Martens: Het lijkt me een logische aanpak na te gaan waar in Vlaanderen er blinde vlekken zijn om daar prioriteit aan te geven. Evenzeer is het heel frustrerend voor wie in het verleden hard en met veel motivatie heeft gewerkt. Ik herinner me die ervaring uit de thuiszorg. Daar hebben we precies hetzelfde meegemaakt. Er zijn een aantal mensen die creatief en innovatief zijn, die hard werken en een goede dienstverlening opbouwen, en altijd goed hun best hebben gedaan maar die nu zouden worden gesanctioneerd.

De dienstencheques zijn een interessant instrument. Ik maak er zelf ook gebruik van en ik ben daar heel tevreden over. Het gaat dan niet over kinderopvang maar over huishoudhulp. Natuurlijk blijft de kwaliteitsbewaking van groot belang. De wijze waarop dienstencheques worden geventileerd, verschilt van het ene initiatief tot het andere. Een aantal initiatieven zorgen voor een verankering van waaruit een zekere responsabilisering en kwaliteitsopvolging mogelijk zijn.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw Vogels, 'ruimte geven voor initiatief' is geen synoniem van 'op drijfzand gebaseerd zijn'. Daarom is het bedrag ook opgetrokken van 400 euro naar 500 euro. Bovendien wordt er gewerkt over een periode van 2 jaar zodat er nog bijstellingen mogelijk zijn wanneer we vaststellen dat die ruimte voor initiatief niet wordt ingevuld.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door mevrouw Dillen, door mevrouw Ceysens en door mevrouw Vogels werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties

aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.
